

Bilaga E Svenska proceduren för utarbetande av PEFC-skogsstandard

Antagen av styrelsen för Svenska PEFC 11 maj 2009.

Inledning

Annex 2 i PEFC Councils Tekniska Dokument kräver att de nationella organisationer som är ansvariga för utarbetandet av PEFCs skogs- och spårbarhetsstandarder skall utveckla egna skrivna regler (Annex 2, paragraf 3.5.1). För att genomföra dessa krav skall Svenska PEFC bilda en temporär arbetsgrupp - ett Standardforum - för att revidera skogsstandarderna vart 5:e år.

1. Etablering av Standardforumet

Styrelsen för Svenska PEFC skall vara ansvarig för att initiera översynen av skogsstandarderna vart 5:e år. Medlemmar och icke medlemmar, definierade enligt § 4 i stadgarna för svenska PEFC, med intresse att främja skogscertifiering enligt PEFC systemet skall ha möjlighet att delta i Forumet:

- I. Skogsbruk inkl. transporter av virke till industri / terminal
- II. Förädling av skogsråvara inkl. distribution och handel i värdekedjan fram till slutkund.
- III. Organisationer för sociala-, miljömässiga- och kulturella intressen kopplade till uthålligt skogsbruk.

En kartläggning av intressenter skall göras som identifierar de sektorer som är relevanta och varför, sannolika nyckelfrågor för varje sektor ska definieras samt med vilka kommunikationsmedel intressenterna bäst nås. Kartläggningen skall också identifiera om någon intressent är missgynnad. Styrelsen för Svenska PEFC skall, om någon sådan identifieras, ta itu med hindren för deras medverkan och verka proaktivt för deras deltagande och bidrag i standardutvecklingsverksamheten.

En generell inbjudan till dessa organiserade intressenter skall läggas ut på nätet; www.pefc.se. Medlemmarna i Svenska PEFC skall bjudas in per brev. Inbjudningsbrev skall också sändas till intressenter med särskilda intressen/kompetenser för standardöversynen, inklusive nationella miljö- och sameorganisationer. Inbjudningarna skall göras minst tre veckor före det första mötet med Standard Forumet.

Förutom den generella och de speciella inbjudningarna - minst tre veckor före etableringen av Forumet - skall: dag, tid och plats för det första Forumet annonseras på internet: www.pefc.se.

Utöver de intressenter som räknas upp ovan (I-III), kan specialister (forskare och andra experter) bjudas in till Forumet för att bidra med sin expertkunskap.

Forumets första uppgift är att konstituera sig och utse en styrelse för Forumet om 9 personer inklusive en ordförande.

2. Balanserad representation och beslutsprocesser

Intressenterna i Forumet skall nå enighet i beslutet att rekommendera det slutliga förslaget för formellt godkännande. I syfte att uppnå enighet kan Forumet använda följande alternativa tillvägagångssätt för att komma fram till om meningsmotsättningar finns:

- a) ett möte ansikte-mot-ansikte med muntlig ja/nej röstning, handuppräckning för ja/nej röstning; ett uttalande om enighet från ordföranden där inga avvikande uppfattningar anmäls (muntligen eller via handuppräckning); en formell sluten omröstningsprocess, etc.
- b) ett möte via telefonkonferens med muntlig ja/nej röstning,
- c) ett möte via e-mail där förfrågan om överenskommelse eller protest ställs till medlemmarna och där medlemmarna avger ett skriftligt svar (istället för votering), eller
- d) kombinationer av dessa.

Om enighet inte kan nås mellan alla enskilda Forumdeltagare, skall intressentorganisationerna grupperas i följande tre kategorier och utse en talesperson per organisation:

I. Skogsbruk: exv. Skogsägare, Skogsägarorganisationer, LRF Skogsägarna, Större skogsföretag, ett samarbetsorgan för kyrkans skogar och Skogsentreprenörsorganisationer.

II. Förädling av skogsråvara: exv. Regionala sågverkföreningar, Sågverkens Riksförbund, Skogsindustrierna, Stora skogs- och skogsindustriföretag som ej representeras via en branschorganisation, Nationella branschföreningar som företräder virkesförädling och handel med skogsprodukter, andra nationella branschorganisationer involverade i primär virkesförädling och skogsenergi.

III. Organisationer för sociala-, miljömässiga- och kulturella intressen kopplade till uthålligt skogsbruk: exv. Nationella miljöorganisationer, Fackföreningar företrädande skog och skogsindustri, Nationella organisationer knutna till skog och skogsbruk inom jakt, rekreation, friluftsliv, sport och idrott, hembygd och kulturhistoria, Landstingsförbundet och Kommunförbundet m.fl.

- Styrelsen för Svenska PEFC skall bestämma till vilken kategori en organisation i Forumet tillhör. Intresseorganisationen skall utse sin egen talesperson.
- Beslutsprocessen skall nå enighet, inklusive besvär- och klagomålsprocedurerna under punkt 8.
- Expertmedlemmar i Forumet skall inte tillhöra någon av kategorierna I-III eller besluta/rösta om standardförslag, utan bidra till standardutvecklingen genom att ge råd.
- Sedan enighet har nåtts i Forumet, överlämnas formellt Standarden till styrelsen för Svenska PEFC för fortsatt handläggning i PEFC systemet.

3. Utveckling av Skogsstandard, konsultationer

- Forumets verksamhet skall vara möjligt att följa på nätet www.pefc.se under hela processen.
- Forumet skall göra rutinerna för utveckling av standarden offentligt tillgängliga via www.pefc.se. Detta innefattar information om målsättningar, omfattning och standardutvecklingsprocessens olika steg och dess tidplan. Forumet skall regelbundet se över rutinerna för standardutveckling och då beakta kommentarer från intressenter.
- Forumet skall inbjuda alla de intressenttyper som är uppräknade i punkt 1. ovan till öppna seminarier för att diskutera standardutvecklingen samt erbjuda intresserade plats i arbetsgrupperna enligt nedan. Accepterande eller nekande av nomineringar skall kunna motiveras i förhållande till kraven på balanserad representation i arbetsgruppen/kommittén och tillgängliga resurser för standardutveckling.

- Svenska PEFC:s arbetsgrupp för System och rutiner för produktion & miljö skall ansvara för att förslag till förändringar rörande Skogsbruks- och Miljöstandarderna utarbetas och tillställs forumet.
- Svenska PEFC:s arbetsgrupp för System och rutiner för sociala frågor skall ansvara för att förslag till förändringar rörande den sociala standarden utarbetas och tillställs forumet.
- Svenska PEFC:s arbetsgrupp för System och rutiner för spårbarhetscertifiering skall ansvara för att förslag till förändringar rörande standardens koppling den internationella spårbarhetsstandarderna utarbetas och tillställs forumet.
- Arbetsgruppens/kommitténs arbete skall vara organiserat på ett öppet och transparent sätt där:
 - arbetsutkast skall vara tillgängliga för alla medlemmar i arbetsgruppen/kommittén,
 - arbetsgruppens alla medlemmar skall ges meningsfulla möjligheter att bidra till arbetsutkasterna och
 - kommentarer och synpunkter från alla medlemmar i arbetsgruppen/kommittén skall beaktas på ett öppet och transparent sätt och beslut samt föreslagna ändringar skall registreras.
- Forumet skall organisera ett öppet seminarium för att presentera och diskutera de föreslagna procedurerna och förutsättningarna som getts av styrelsen för Svenska PEFC.
- Forumet skall organisera ett öppet seminarium för att presentera och diskutera det första standardutkastet som skall publiceras på nätet www.pefc.se för allmän konsultation.
- Forumet skall organisera ett öppet seminarium för att presentera och diskutera resultat från den allmänna konsultationen på nätet samt det andra utkastet som föreslås bli antaget av Forumet.
- Forumet skall mot slutet av sitt arbete organisera en speciell hearing med de statliga Skogsvårds-, Miljö- och Antikvarie myndigheterna för att värdera slutförslaget vis-à-vis policier, lagar och förordningar.
- Slutförslaget till skogsstandard skall därefter klart annonseras och vara enkelt tillgängligt på nätet, www.pefc.se för att lära, kommentera och utvärdera under minst 60 dagar.
- Efter det skall en sammanfattning av mottagna kommentarer rörande substantiella frågor, inklusive resultatet av deras behandling i Forumet, göras tillgänglig på www.pefc.se.

4. Pilotförsök

Nya inslag i skogsstandarderna som övervägs i Forumet och som inte är väl kända och hittills tillämpade skall testas praktiskt i fält. Likaså skall kriterier och indikatorer som Forumet preliminärt kommer överens om och vill införa men som är nya och svåra att definiera för certifierade företag eller certifierare skall också testas i fält. Sådana praktiska test skall dokumenteras på nätet www.pefc.se och vunna erfarenheter skall inkluderas i den slutliga standarden.

5. Underhåll av skogsstandarderna

Skogsstandarderna skall revideras vart femte år och däremellan underhållas.

- Styrelsen för Svenska PEFC skall ta initiativ till revision genom att etablera ett Forum, vilket skall startas 1½ år innan den existerande standarden går ut.

- En permanent arbetsgrupp för system och rutiner för produktion och miljö skall ansvara för underhållet mellan de femåriga översynerna.
- En permanent arbetsgrupp för system och rutiner för sociala frågor skall ansvara för underhållet mellan de femåriga översynerna.
- En permanent arbetsgrupp för system och rutiner för spårbarhetscertifieringen skall ansvara för underhåller mellan de femåriga översynerna.

6. Dokumentation av procedurerna för utarbetande av Svenska PEFC skogsstandard

- Standardforumets möten skall dokumenteras och publiceras på nätet www.pefc.se
- Avgivna kommentarer under standardutvecklingsarbetet -före och efter det att utkastet är presenterat - skall dokumenteras elektroniskt och på papper. Även inkommande brev och muntliga kommentarer per telefon eller "live" skall sammanfattas. Alla kommentarer och förslag skall presenteras för Forumet, diskuteras och övervägas. När sådana förslag förbättrar kriterier eller indikatorer skall de införas i standarden. Alla inkommande kommentarer skall dokumenteras på papper.
- All dokumentation skall sparas i minst fem år.

7. Öppenhet och allmän tillgänglighet

Forumet skall upprätta en kontaktfunktion för information, förfrågningar och klagomål rörande standardutvecklingsverksamheten. Kontaktfunktionen skall göras enkelt tillgänglig via www.pefc.se. Standardforumets aktiviteter skall löpande dokumenteras på nätet, www.pefc.se på svenska. Utkasten till Skogsstandard skall översättas till engelska och dokumenteras på nätet, www.pefc.se.

8. Besvärs- och klagomålsprocedurer

Under standardutvecklingsarbetet skall Forumet genom sin styrelse sträva efter full enighet inom hela gruppen. Dock kan gruppen initialt vara oense. Det kan gälla frågor som tagits upp internt i Forumet eller idéer och förslag som kommer utifrån. I sådana fall skall besvärs- och klagomålsproceduren startas av Forumets styrelse.

När ett klagomål har tagits emot skall Forumet, via dess styrelse:

- a) bekräfta mottagande av klagomålet till den klagande
 - b) samla in och verifiera all nödvändig information för att validera klagomålet, utvärdera klagomålets sakfråga på ett opartiskt och objektivt sätt och ta ett beslut rörande klagomålet samt
 - c) formellt meddela till den klagande det beslut som tagits rörande klagomålet och dess behandling.
- Det första steget i besvärsprocessen skall vara att utse en oberoende person utanför Forumet, vilken är väl insatt den fråga tvisten gäller. Denna person skall tillföra nödvändig extern expertis och tillsammans med de oense i Forumet bilda en arbetsgrupp för att slita tvisten. Om arbetsgruppens förslag till lösning ändå inte leder till enighet i Forumet skall

omröstning ske inom respektive kategori (I-III), en röst per organisation. Majoriteten inom varje kategori (I-III) utgör kategorins uppfattning. Om alla tre kategorierna har samma uppfattning blir det Forumets uppfattning. Om två kategorier har en uppfattning och en kategori en annan uppfattning, skall Forumets styrelse utse en skiljenämnd om tre personer som ska överväga om förutsättningarna för PEFC tolkning av konsensus (ISO) har uppfyllts och avgöra tvisten eller skicka tillbaka den till Forumet.

9. Den överenskomna skogsstandard

När Standard Forumet har fullgjort sitt arbete skall det rapportera tillbaka till styrelsen för Svenska PEFC och överbringa den överenskomna skogsstandard för godkännande och vidare hantering i PEFC systemet. Den formellt godkända standarden/de normativa dokumenten skall publiceras på lämpligt sätt och göras offentligt tillgängliga.

Styrelsen för Svenska PEFC skall bestämma ansökningsdatum och datum för övergångsperiodens slut för reviderade standarder/normativa dokument.

- Perioden från publicering av standarden fram till ansökningsdatum skall inte överstiga ett år. Denna behövs för godkännande av reviderade standarder/normativa dokument, för att introducera ändringar och för informationsspridning och utbildning.
- Övergångsperioden skall inte överstiga ett år, förutom under berättigade exceptionella omständigheter när genomförande av reviderade standarder/normativa dokument kräver en längre period.